

Stadions förskolor

Tjänsteutlåtande
Dnr: 2015-733-1.2.1.
Sid 1 (29)
2016-01-12

Handläggare
Anders Gustafsson
Telefon: 08-644 31 08

Till
Stadions förskolor

Verksamhetsberättelse VB 2015 för Stadions förskolor

Stadions förskolor

Starrängsringen 1
115 50, Stockholm
08-644 31 08
08-508 10 000
anders.gustafsson@stockholm.se
stockholm.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Administrativa uppgifter	5
Organisations- och ledningsstruktur.....	5
Brukare/Kunder/Klienter.....	6
Chef- och ledarskap.....	7
Medarbetare.....	8
Värdegrund.....	9
Enhetens uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	9
1. Ett Stockholm som håller samman	9
1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor	9
1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande	11
1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan	18
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	19
2.1 Stockholm är klimatneutralt	19
2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil.....	20
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	22
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	22
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	22
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	23
4.1 Stockholm är fritt från diskriminering.....	23
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	24
4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen	26
4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande	27
4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	28
Uppföljning av ekonomi.....	29
Uppföljning av driftbudget.....	29
Investeringar.....	29
Medel för lokaländamål.....	Error! Bookmark not defined.
Övrigt	Error! Bookmark not defined.
Synpunkter och klagomål.....	29
Övrigt.....	Error! Bookmark not defined.

Sammanfattande analys

Inledning

Vi erbjuder i första hand vårdnadshavare inom stadsdelen pedagogisk verksamhet i enlighet med gällande styrdokument, Skollagen, Förskolans läroplan, Stockholms förskoleprogram, Miljöprogrammet o.dyl. Vi har ett snitt för helåret på cirka 300 barn i verksamheten. På en av våra förskolor har vi på grund av bristande barnunderlag minskat antalet anställda med en person fr.o.m hösten 2015. På en förskolas gård har en del upprustningsarbeten skett.

Våra medarbetare består till största del av förskollärare (högskoleutbildade) och barnskötare (gymnasieutbildade). Totalt har vi ca. 65 medarbetare. Vi rekryterar kontinuerligt ny personal då befintlig personal slutar eller gör uppehåll i sin anställning. Detta sker framförallt i samband med helhalv-årsskiften.

Professionellt bemötande och förhållningssätt

Vi lägger stor vikt vid ett professionellt bemötande och förhållningssätt. Vid planeringsdagar och interna möten arbetar vi kontinuerligt med dessa områden och vid ett flertal tillfällen har vi med olika utgångspunkter lagt fokus vid samverkan med föräldrar/vårdnadshavare och förhållningssätt.

Sammanfattande analys

Vår bedömning är att vi som helhet har lyckats erbjuda en god och kvalitativ verksamhet till våra brukare. Vår prognos är att arbetet fortgår enligt plan. En särskild kommentar vill vi ägna åt Förskoleundersökningens resultat. Analysarbetet har visat på att variation finns mellan förskolorna, i vissa fall markant, men att likvärdigheten har ökat jämfört med tidigare år. Samtliga arbetslag har arbetat med sina resultat och vägt in analysen i det fortsatta planeringsarbetet, med stöd från ledningen. I vår analys vill vi även tydliggöra att enheten har genomgått både stora och små förändringar och fortsätter att göra så, framförallt i och med den nya ledningen som tillkom för två år sedan och det utvecklingsarbete som pågår.

Goda exempel

På utvärderingsdagen i juni lyfte alla förskolor varsitt exempel på hur de arbetat för att öka verksamhetens kvalitet.

En avdelning för små barn visade hur sången "Jag hamrar och spikar jag bygger en bil" inspirerade 1-2,5-åringar till ett bygg- och konstruktionsprojekt som genomsyrat verksamheten under ett helt år.

En avdelning beskrev sitt arbete utifrån resultatet på en av frågorna i 2014-års förskoleundersökning. Arbetet inleddes med att arbetslaget tillsammans reflekterade kring frågorna: - Vad innefattar begreppet fysisk aktivitet för oss pedagoger? - När sker det i verksamheten? De riktade sig sedan till föräldrarna - Vad betyder "fysisk aktivitet" för er föräldrar? Utifrån sina nya insikter arbetade de systematiskt med att synliggöra den fysiska aktiviteten i verksamheten för sig själva och föräldrar i Informationsbrev, på föräldramöte och under utvecklingssamtal.

Ledningen gav även återkoppling till arbetslagen genom att lyfta goda exempel från självvärderingen och informationsbreven. Ett exempel var hur en avdelning i informationsbrev till föräldrar systematiskt beskriver det komplexa lärandet som finns i vardagliga situationer.

Detta tillvägagångssätt användes även på sista arbetsplatsträffen för året, gemensam, i början

av december.

Enhetens budget är i balans och vi planerar att använda medel från resultatfonden till en del åtgärder i köken, gårdarna och kompetensutveckling.

Administrativa uppgifter

Stadions förskoleenhet
Förskolechef Anders Gustafsson
08-664 31 08
anders.gustafsson@stockholm.se
Starrängsringen 1, 115 50 stockholm
Antal anställda: Cirka 71

Organisations- och ledningsstruktur

1 förskolechef
1 biträdande förskolechef
1 specialpedagog
8 platssamordnare/kontaktpersoner
17 avdelningsansvariga

Vi har haft veckomöten där en representant för varje avdelning har deltagit. Tillsammans med en representant från ledningen har veckans innehåll och aktuella verksamhetsfrågor diskuterats. Även synpunkter från föräldrar har lyfts.

I vår Stadiongrupp ingår platssamordnarna. De har möts varannan vecka tillsammans med representant/er från ledningen och diskuterat aktuella verksamhetsfrågor, organisation och pedagogisk ledning.

Två-tre gånger i månaden har det varit nätverksgrupp, Bibassgrupp eller andra gemensamma möten med fokus på pedagogiska verksamhetsfrågor.

Vi har haft arbetsplatsträffar cirka en gång per månad för all personal.

Vi har haft samverkansgruppsmöten 6 gånger under året då de fackliga representanterna träffat ledningen.

Dessa möten har kontinuerligt utvärderats och är viktiga för enhetens interna arbete. Under året har mötena fortlöpt väl och innehållit givande diskussioner som utgjort underlag för ett antal verksamhetsbeslut.

Vi har i större utsträckning använt oss av medarbetares specialkompetenser, gemensamma lokaler och miljöer. När det gäller samarbete med andra förskoleenheter inom stadsdelen har vi inte kommit lika långt.

IKT-användningen har ökat inom enheten, vi ser ett fortsatt behov av fortbildning och utökad utrustningsnivå. Vi har god tillgång till IKT på våra förskolor, 0,33 datorer per anställd. Vi använder oss i allt större utsträckning av IKT som kommunikationsverktyg samt plattform för vår interna kommunikation.

Enhetens lokaler består av:

Montessoriförskolan Fontänen Starrängsringen 57 115 50 Stockholm

Lilla O Olaus Petrigatan 6 115 34 Stockholm

Liten blir Stor Starrängsringen 1 115 50 Stockholm

Läkarvillan Södra Fiskartorpsvägen 11 114 33 Stockholm

Oceanen Erik Dahlbergsgatan 59-63 115 57 Stockholm

Olaus Petri Olaus Petrigatan 11 115 34 Stockholm

Skatan Armfeltsgatan 6-12 115 34 Stockholm

Tingeling Starrängsringen 53 115 50 Stockholm

Av de 8 förskolorna har 6 stycken 2 grupper och 2 har 3-4 grupper. Fördelningen av verksamheten på många små enheter innebär en rad organisatoriska och ekonomiska faktorer som ständigt måste vägas in i planeringen.

Våra lokaler anpassas kontinuerligt utifrån verksamhetens förutsättningar. Fokus ligger även på tillgänglighet och användarefrekvens.

Vi har de fastställda forum för samverkan som våra styrdokument kräver, Arbetsplatsträffar och Samverkansgrupp, samt många tillfällen i våra övriga mötesforum då samverkan sker kontinuerligt.

Brukare/Kunder/Klienter

Professionellt bemötande och förhållningssätt

Vid planeringsdagar, möten med avdelningsansvariga samt vid APT arbetar vi kontinuerligt med dessa områden och vid ett flertal tillfällen har vi med olika utgångspunkter lagt fokus vid framför allt samverkan med föräldrar/vårdnadshavare och förhållningssätt.

Delaktighet

Vi har olika forum där föräldrar får ta del av verksamhetens innehåll utifrån sitt perspektiv. Där kan de också framföra synpunkter, tankar och klagomål.

Vi lägger stor vikt vid den första kontakten i samband med visningar och vid inskolningen då samarbetet med föräldrarna grundläggs. Vi strävar efter att barnen tillsammans med sina föräldrar får en bra introduktion i förskolan, så att de blir trygga i förskolans rutiner, barngruppen, personalen och lokalerna. Vi jobbar utifrån en inskolning där förälder/vårdnadshavare är delaktiga under processen, vi erbjuder även föräldrarna att vara med en dag/halvdag i verksamheten. Efter inskolningen erbjuds vårdnadshavare samtal/kontakt där vi går igenom inskolningens/verksamhetens olika delar med fokus på barnets socialisering, trygghet och möjligheter till utveckling och lärande.

Vi har en daglig och öppen dialog med föräldrarna då pedagogerna arbetar med att bygga upp ett förtroendefullt samarbete med föräldrarna. Pedagogerna delger barnets föräldrar vad barnet får vara med om i verksamheten relaterat till läroplanen. I våra återkommande

informationsbrev, som utgår från ett gemensamt underlag, berättar vi om verksamhetens innehåll kopplat till styrdokument och vår analys av förskoleundersökningen. Brukarna erbjuds såväl digitala som traditionella vägar för kommunikation. Under året har andelen skriftlig information från ledningen direkt till föräldrarna ökat.

Sammanfattande analys

Ur förskoleundersökningen, 2015, lyfter vi tre områden, som vi haft extra fokus på under året. Dessa områden är: *Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp 61% (80%, 2014)*, *Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten 82% (80%, 2014)* och *Jag får veta vad förskolan gör för att stödja mitt barns utveckling en gammal formulering som vi nu tolkar in frågorna två, tre och fyra under utveckling och lärande 78% (89%, 2014)*. Några av våra förskolor ligger högt även inom dessa områden och efter vår analys av deras resultat kommer vi att fokusera på att använda oss av våra goda exempel på samtliga av enhetens förskolor. Under senare delen av året har vi arbetat med analysen av årets resultat och använder oss av delar för vårt fortsatta planeringsarbete. Framförallt när det gäller arbetet med genus och jämställdhet men även information och likvärdighet.

Från självvärderingen har vi även i år lyft fram dokumentation som ett område för vidareutveckling, detta område fortsätter att vara en del av vår kompetenssatsning för enheten.

Från medarbetarenkäten fortsätter vi att lyfta processerna kring tydliga mål och riktlinjer samt rutiner för återkoppling och kommunikation. Under året har fokus legat på tydliga mål och riktlinjer samt förmedlandet och dialogen kring dessa. Arbetet med rutiner för återkoppling och kommunikation pågår också. Utifrån årets undersökning kan vi se att vårt arbete med tydlighet kring mål och riktlinjer har gett resultat dock behöver vi ytterligare analysera och samverka kring arbetet med återkoppling och kommunikation.

I resultaten vi redovisar finns viss variation mellan avdelningarna och utifrån dessa har riktade åtgärder skett.

Chef- och ledarskap

Stadions förskoleenhets signum/vision är värme, professionalitet och framtidstro.

I vår verksamhet strävar vi efter att kombinera den lilla förskolans fördelar i form av trygga relationer med den stora enhetens när det gäller samarbete och utveckling.

Dessa i kombination utgör målbilden i vår vision samt pekar ut riktningen för vårt operativa arbete.

Detta implementeras på planeringsdagar, vid enhetens mötesforum samt i vardagliga möten. Vi arbetar för att skapa delaktighet och ökad möjlighet för dialog vid enhetens befintliga mötesforum.

Med hjälp av våra kompetenssatsningar samt med våra uppföljningsverktyg försäkrar jag mig om att medarbetarna är införstådda med verksamhetens mål/åtaganden. Med dessa forum som bas samt i medarbetarsamtalen kartlägger jag och utarbetar möjligheter för lärande i organisationen.

Jag arbetar vidare på min ledarskapsdeklaration (se VP 2015) och förankrar den på samma

sätt som enhetens signum/ledarskapsidé.

Medarbetare

Ledningen arbetar för att skapa förutsättningar och engagemang hos medarbetarna samt utveckling av verksamheten i våra mötesforum. Från personliga möten med enskilda medarbetare till möten med arbetslag och större grupper arbetar vi utifrån vårt signum samtidigt som vi lyfter och främjar de kvalitativa prestationerna. Våra mötesforum, såväl individuella som grupp, utvecklas ständigt gentemot mål och riktlinjer. Vi följer upp och återkopplar kontinuerligt till medarbetarna, från det lilla till det stora, framförallt i medarbetarsamtalen samt på nätverken/Stadiongruppen det bidrar till medarbetarskap som motor i utvecklingsarbetet. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg och de analyser som görs utifrån dessa kan vi göra en tillförlitlig kompetensplanering.

Enhetens uppföljningsverktyg är framförallt:

- samtal och reflektioner tillsammans med barn/pedagoger/föräldrar
- observationer och dokumentationer
- Förskoleundersökningen
- Indikatorn för självvärdering
- diverse statistiska mätningar via stadens och stadsdelens uppföljningssystem t ex, ekonomi, frånvaro och andelen ekologiska livsmedel
- tillbud- och skadeanmälningar i RISK
- samtal och samarbete med externa kontakter, såsom habilitering och Autismcenter
- samtal och samarbete med samordnare på stadsdelen
- Likabehandlingsplanen
- muntlig och skriftlig information och kommunikation
- medarbetarenkäten
- utvärderingar i arbetslagen
- utvecklings- och medarbetarsamtal samt enskilda samtal
- övriga kartläggningar

Vi är nyfikna på och öppna inför användandet av andra uppföljningsverktyg och är då noga med att de ska grundas på beprövad erfarenhet och/eller vetenskaplig grund.

I resultaten från de senaste medarbetarundersökningarna lyfter vi förmedling av stadens mål och budskap samt tydlighet, förväntningar och ramar/återkoppling som områden där utvecklingsbehov finns.

När det gäller öppenhet och respekt samt dialog och delaktighet syftar analysen till att dessa områden kan utvecklas, förvaltas och förädlas. När det gäller att synliggöra trender kan vi se att kommunikation och information ständigt är områden där kontinuitet och tydlighet behöver vidareutvecklas. Förra årets medarbetarenkät utfördes under september och analysen visar på att förväntningar och ramar/återkoppling fortsätter att vara huvudområdena för utveckling. Vårt fokusområde 2015 är återkoppling.

Under första tertialen kunde vi utläsa tecken på ökad delaktighet hos medarbetarna dock brottas vi med de små arbetslagen och nivån av självbestämmande/samarbete. Vi har haft egna kompetensutvecklingsinsatser inom Bibassområdet, HLR samt ABC.

Årets utvärdering av samarbetet i enheten visade att pedagogerna känner ökad samhörighet.

Våra gemensamma möten har bidragit med inspiration, delad kunskap och större insikt i verksamheten samt gynnat samarbetet i vardagen. Vi har haft en gemensam planeringsdag med föreläsning kring systematiskt kvalitetsarbete och pedagogisk dokumentation.

Värdegrund

Med hjälp av ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete har vi arbetat för att bidra med vår del för att Stockholms stads vision om **Ett Stockholm som håller samman, Ett klimatsmart Stockholm, Ett ekonomiskt hållbart Stockholm och Ett demokratiskt hållbart Stockholm** ska bli verklighet.

Arbetet med vår värdegrund och vårt signum borgar för att vägen är lustfylld, rik och effektiv:

Barn, föräldrar och personal känner sig trygga och respekterade i förskolan. Vi har ett klimat som präglas av värme, professionalitet och framtidstro.

Förskolans värdegrund och vision/signum togs fram genom analys kring den befintliga verksamheten och med hjälp av de styrdokument förskolan har att förhålla sig till.

Värdegrunden och vision/signum görs känd samt implementeras genom förskolornas lokala arbetsplaner, informationsbrev, webbaserade dokument, arbetsplatsträffar, veckomöten, utskott och dylikt samt på föräldramöten och föräldrasamråd.

Enhetens uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har jämlika uppväxtvillkor

Nämndmål:

Barn har jämlika uppväxtvillkor

Beskrivning

Socialtjänstlagen slår fast att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- och behandlingsinsatser. Barn till ensamstående föräldrar som uppbär ekonomiskt bistånd ska särskilt uppmärksammas.

Förväntat resultat

Barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Åtagande:

En likvärdig och jämlik förskola

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Stadions förskolor erbjuder likvärdiga lärandemiljöer
- Barn i verksamheten får sina behov tillgodosedda.

Analys

Arbete har pågått på samtliga av enhetens förskolor.

Flera förskolor har använt sig av den pedagogiska miljön för att möta barngruppens uttryck. Genom kontinuerliga pedagogiska dokumentationer av miljön och hur den används har den anpassats utifrån den aktuella barngruppen. Detta arbetssätt har gett barnen ökad möjlighet till egna val och inflytande över sitt egna lärande, givetvis med stöd av pedagogerna.

I årets förskoleundersökning svarar **85%** (85% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att den pedagogiska miljön på mitt barns förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande** och **90%** (- 2014) att **Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.**

Nämndmål:

Förskola, skola och socialtjänst samverkar**Beskrivning**

En god skolgång utgör en av de främsta skyddsfaktorerna för barn och unga som riskerar att fara illa. Förebyggande arbete och tidiga insatser ska prioriteras. Barn och personal i förskola ska känna till barnets rättigheter enligt Barnkonventionen och vart de kan vända sig när rättigheter inte tillgodoses. Samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst ska vara välfungerande.

Förväntat resultat

Breddad samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst bidrar till att barn och unga får sina behov tillgodosedda.

Åtagande:

Stadions förskoleenhet samverkar med skola och socialtjänst

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Vi samverkar med skolan
- Vi samverkar med socialtjänsten

Analys

Arbete har pågått och resultatet för året är blandat.

Vi har inlett samarbete med Olaus Petriskolan.

Inom enheten finns nyligen uppdaterade rutiner och handlingsplaner för olika "scenarier" som kan tänkas uppstå. Arbete inom förvaltningen pågår även för en ökad likvärdighet samt ett utökat samarbete. Under året har endast samarbete skett mellan enskilda arbetslag och/eller

medarbetare och socialtjänsten. Det är även socialtjänsten som har samordningsansvaret.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Utbildningen har hög kvalitet och elever får tid för lärande

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2015
Analys Vi fortsätter att genomföra kontinuerliga skyddsronder samt fortlöpande arbeta med lokala genomlysningar. Arbetet har fortgått enligt plan, skyddsronder har genomförts på samtliga av enhetens förskolor under hösten.					
  Andel förskollärare av antal anställda	29,03 %	26,67 %	25 %	39 %	2015
Analys Vi har just nu 18 förskollärare inom enheten. Fördelningen av dessa har varit ojämn mellan förskolorna. Nu är fördelningen jämnare men vi har fortfarande en del skillnader mellan vissa förskolor. Arbetet med rekrytering och introduktion för nyanställda har mestadels fortlöpt enligt plan under året.					
  Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik				fastställs 2015	2015
  Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	25 %		0 %	0 %	2015
Analys Enligt våra egna beräkningar har vi 2 förskolor med färre än 25% förskollärare. Vi räknar dock med att detta kommer justeras under 2016 på grund av föräldraledigas återgång i arbete.					
  Andel nöjda föräldrar	86 %	87 %	85 %	85 %	2015
Analys I förskoleundersökningen 2015 svarar 86% av föräldrarna att <i>Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola.</i>					
  Antal barn per grupp	15,4 barn/avd.	14,8 barn/avd.	16	16	2015
Analys Totalt sett ligger vi något under vår beräknade nivå.					
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,79 st	4,95 st	5	4,9	2015
Analys Vi hamnade något under vårt årsmål.					
  Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3,77	3,7	3,7	3,7	2015
Analys Alla arbetslag genomförde självvärderingen under hösten. Vi ser en liten ökning jämfört med tidigare år. Vår analys är att arbetslagen fått en ökad förståelse för innehållet i indikatorns olika nivåer och arbetat intensivare än tidigare med att synliggöra arbetet för sig själva, barnen samt arbetslagen.					

Nämndmål:

Förskolorna samverkar med föräldrar och med grundskolan

Beskrivning

Föräldrarna ges möjlighet till inflytande i olika former i syfte att samverka kring sitt barns allsidiga utveckling. Stadens rutiner för övergång mellan förskola och skola skapar en gemensam grundsyn och förutsättningar för barns livslånga lärande.

Förväntat resultat

Resultatet för samverkan med hemmet mäts med indikatorn andel nöjda föräldrar.

Åtagande:

Vi har goda former för samverkan med förskoleklass

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Övergången till förskoleklass fungerar väl för alla barn

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i kommunikation och dialog mellan berörda parter.

Analys

Vår bedömning är att aktivt arbete mot de förväntade resultatet har pågått på alla förskolor men att det fortfarande finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande. Det vi kunnat utläsa får oss att tro på en acceptabel måluppfyllelse.

Vi har inlett samarbete med Olaus Petriskolan. På stadsdelsnivå har flera steg tagits mot tydligare och enklare samverkan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Vi utvecklar våra former för att avsluta och avrunda förskoleperioden, genom gemensamma aktiviteter för de barn som går vidare till skolan	2015-04-20	2015-08-31	

Åtagande:

Vi har goda former för samverkan med föräldrar/vårdnadshavare

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föräldrar:

- får en god introduktion till förskolan
- känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter/klagomål på verksamheten

- får möjlighet att sätta sig in i verksamhetens mål och arbetssätt
- får veta vad förskolan gör för att stödja barnets utveckling
- utvecklar en tillitsfull relation till förskolans personal

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi genom våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i samverkan mellan förskola och hem

Analys

Arbete har pågått under året. Bland annat har ett gemensamt föräldrasamråd där de flesta förskolor var representerade ägt rum, samtliga parter uttryckte positiva tankar kring denna form.

En arbetsgrupp med representanter från några av förskolorna har sammanställt ett gemensamt inskolningsmaterial som prövas på tre förskolor i höst. Efter utvärdering av föräldrar och pedagoger har materialet justeras för att sedan användas av alla under 2016.

I årets förskoleundersökning svarar **82%** (80% 2014) av föräldrarna att **Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten** och **83%** (87% 2014) att **Jag har fått information om förskolans mål och arbetssätt**. **61%** (80% 2014) svarar att **Mitt barns utveckling synliggörs och dokumenteras**.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Introduktionsmaterial till föräldrar/vårdnadshavare	2015-02-13	2016-08-31	
Analys Sammanställning av insamlat material har skett och skrivarbetet och förankringsprocessen pågår. Under första tertialen har en beredningsgrupp utsetts som kommer att arbeta med formulering och förankring. Under andra tertialen har materialet färdigställts och 3 av 8 av våra förskolor har delvis använt materialet under hösten. Arbetet med utvärdering har skett och förskolor är tänkta att börja använda materialet 2016.			

Nämndmål:

Varje barn utvecklar sina språkliga, kommunikativa och matematiska förmågor och kunskaper

Beskrivning

Arbetet med språkutveckling och matematik är prioriterade områden där arbetet i förskolan fördjupas för att lägga en god grund för framtidens skolelever. Det är viktigt att de pedagogiska miljöerna utvecklas.

Förväntat resultat

Resultatet på barns språkliga, kommunikativa och matematiska utveckling samt på pedagogisk miljö och material uppgår till nivå fyra i stadens kvalitetsindikator. Förskoleundersökningens resultat för index Utveckling och lärande uppgår till 86.

Åtagande:

Barnen stimuleras och utmanas i sin matematiska utveckling

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att möta en matematisk miljö:

- där det finns utrymme för barnen att upptäcka och utforska matematiken i vardagen
- där pedagogerna utmanar och stimulerar barnens matematiska utforskande
- där pedagogerna berikar barnens matematiska aktiviteter genom att använda relevanta begrepp om det som pågår
- där det finns en variation av material som lockar till matematiska aktiviteter

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens matematiska handlingar och förståelse för matematiska begrepp

Analys

Vår bedömning är att aktivt arbete mot de förväntade resultatet har pågått på alla förskolor men att det finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande.

Vi har sett och hört många exempel på att barnen får tid och utrymme för utforskande av matematiska begrepp. Under året har underlag från dessa analyser använts i planeringsarbetet i arbetslagen.

I årets förskoleundersökning svarar **75%** (87% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt matematiska tänkande.**

Åtagande:

Barnen stimuleras och utmanas i sin språk- och kommunikationsutveckling

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att möta en språklig miljö:

- där barns uttryck bekräftas, uppmuntras och stimuleras
- där pedagoger i sin roll som samtalspartners strävar efter att vara språkliga förebilder
- där det finns en variation av material i form av böcker, texter, bilder och symboler
- där det finns utrymme och material som stimulerar barnens utforskande av skriftspråket

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barns språkliga handlingar och kommunikativa förmåga

Analys

Vår bedömning är att aktivt arbete mot de förväntade resultatet har pågått på alla förskolor men att det finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande.

Vi har sett och hört många exempel på att barnen får tid och utrymme för samtal och kommunikation med varandra och med pedagoger. Flera avdelningar har använt litteratur och högläsning som utgångspunkt för skapande, dramatisering och utforskande samtal kring innehållet.

På de avdelningar/förskolor där någon av pedagogerna deltagit i läsombudskursen på biblioteket ser vi en fördjupning i arbetet med val av böcker och högläsning.

I årets förskoleundersökning svarar **81%** (91% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sitt språk.**

Åtagande:

Barnen stimuleras och utmanas i sitt intresse för naturvetenskap och teknik

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att:

- upptäcka och utforska djur och växter
- upptäcka och utforska naturvetenskapliga fenomen
- upptäcka och utforska samband i naturen
- upptäcka och utforska vardagsteknik och tekniska lösningar

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens handlingar och intresse för naturvetenskap och teknik

Analys

Vår bedömning är att aktivt arbete mot de förväntade resultatet har pågått på alla förskolor men att det finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande.

Alla avdelningar använder sina gårdar och närliggande naturområden för utforskande av djur och natur. Till exempel genom att pedagogerna fångar och följer upp barnens intressen för smådjur och fåglar i större och mindre projekt.

Vi ser hur pedagogerna uppmärksammar och benämner vardagstekniska företeelser så som sluttande plan, gungans pendelrörelse och olika tekniska lösningar i bygg- och konstruktion.

Under året har även vatten använts i projekt och motor för utveckling och lärande.

I årets förskoleundersökning svarar **78%** (89% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen.**

Åtagande:

Barnens hälsa och välbefinnande främjas

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla barn får möjlighet att:

- utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning
- äta näringsrik kost
- hitta balansen mellan vila och aktivitet

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens handlingar och förståelse kring vikten av hälsa och välbefinnande

Analys

Vår bedömning är att aktivt arbete mot de förväntade resultatet pågått på alla förskolor men att det finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer/, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande.

Framförallt har vi kunnat se förändringar kring det tydliga arbetet med att varva mellan vila och aktivitet, ofta går detta hand i hand med en tydligare struktur och en ökad del av eget ansvarstagande hos barnen. Under året har enhetens 08/09:or ingått i ett av samtliga parter uppskattat dansprojekt med vår egen dans- och förskollärapedagog. En grupp pedagoger har tillsammans med föräldrar och barn arbetat med att kartlägga vad begreppet "fysisk aktivitet" är och skulle kunna vara på förskolan. Arbetet ledde till ökad medvetenhet hos alla parter.

I årets förskoleundersökning svarar **71%** (81% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till fysisk aktivitet**, **75%** (78% 2014) att **Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsrik mat**.

Åtagande:

De pedagogiska miljöerna erbjuder barnen rika tillfällen till utforskande utifrån egna val, samspel och lek

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn får möjlighet att möta en miljö:

- som är genomtänkt och där det är tydligt vad som erbjuds
- med material som är tillgängligt
- som innehåller en variation av material och möjliga aktiviteter
- som är dynamisk och föränderlig utifrån barnens intressen och förutsättningar
- som uppmuntrar till delaktighet och där miljön erbjuder likvärdiga förutsättningar för lärande

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av enhetens utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens förmåga att göra egna val, samspela och leka i relation till den pedagogiska miljön.

Analys

Arbete har pågått och det vi hittills kan utläsa får oss att tro på en god måluppfyllelse. Det som ligger till grund för vår bedömning är att aktivt arbete mot de förväntade resultatet pågått på alla förskolor men att det finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra

uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande.

Arbetet med de pedagogiska miljöerna har pågått under hela året. Det syns tydligast i avdelningarnas bygg- och konstruktions- samt skapandemiljöer, dessa har fått större utrymme och mer varierat material. Under andra tertialen har utemiljön fått större plats och använts tydligare av såväl pedagoger som barn.

I årets förskoleundersökning svarar **85%** (85% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att den pedagogiska miljön på mitt barns förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.**

Nämndmål:

Varje barn utvecklas utifrån sina intressen och förmågor

Beskrivning

Som en del av demokratiuppdraget arbetar förskolan aktivt med antirasism, normkritik och jämställdhet inom alla delar av verksamheten. Varje barn breddar sina intressen och utvidgar sina möjligheter att utvecklas och lära på alla områden, oavsett kön.

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index Normer och värden uppgår till 92.

Åtagande:

Våra arbetsformer och förhållningsätt bidrar till att varje barn utvecklas utifrån sina intressen och förmågor samt utvecklar förståelse för demokratiska värden.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Förskolan arbetar medvetet med att utveckla barnens sociala förmåga.
- Varje barn stöds i att ta egna initiativ och eget ansvar
- Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra utvärderingsverktyg kan se kvalitativa förändringar i barns handlingar och förståelse för demokratiska värden

Analys

Arbete har pågått under hela året och vår bedömning är att måluppfyllelsen är god. Detta med stöd av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer, dokumentationer och lokala arbetsplaner. Det har skett kvalitativa förändringar i barnens tillgång till utvecklande lärmiljöer. Under detta arbete har likvärdighet samt jämställdhet varit två tydliga och vägledande perspektiv.

Flera arbetslag har visat i sin pedagogiska miljö samt i sina aktiviteter att de i högre grad, jämfört med föregående år, har ett förhållningssätt som stävjar de traditionella könsrollerna samt lyfter fram olikheter och jämställdhet som tydliga vägvisare. De har också arbetat mer medvetet med att t ex ge pojkar och flickor samma mängd talutrymme samt experimentera

med olika sorters material och på vilket sätt det "talar" till användaren.

I årets förskoleundersökning svarade **90%** (91% 2014) att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor** och **90%** (88% 2014) att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras i att ta egna initiativ och eget ansvar**. **90%** svarade att **Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning**.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Alla barn har lika möjligheter i förskolan och skolan

Nämndmål:

Alla barn har lika möjligheter i förskolan

Beskrivning

I vårt mångkulturella samhälle fyller det svenska språket en viktig sammanhållande funktion och litteraturen har en given plats i förskolan. Genom en strukturerad samverkan mellan förskolan och kulturlivet finns en unik möjlighet att säkra barns rätt till kulturell delaktighet och eget skapande. Varje barn är inkluderat och erbjuds förutsättningar att bli medborgare som bidrar till att utveckla det framtida samhället. Ett utvecklingsområde är arbetet med flerspråkiga barn och interkulturellt arbete.

Förväntat resultat

Förskoleundersökningens resultat för index Inflytande och delaktighet uppgår till 89.

Åtagande:

Barn som behöver särskilt stöd får det

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje barn:

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära
- ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper
- erfar känslan av att göra framsteg, övervinna svårigheter och känner sig trygga i gruppen
- uppmuntras till delaktighet och ges likvärdiga förutsättningar för lärande
- som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera

Kriterier/åtgandet är uppfyllt när vi med hjälp av våra uppföljningsverktyg kan se kvalitativa förändringar i barnens handlingar, utveckling och lärande.

Analys

Vår bedömning är att aktivt arbete mot det förväntade resultatet har pågått på alla förskolor men att det finns variationer och utvecklingsmöjligheter. Med hjälp av våra

uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och lärande.

Tydliga rutiner för handlingsplaner finns och uppföljning av dessa har skett under året med hjälp av vår specialpedagog samt stadsdelens resurssamordnare. Utifrån arbetet med handlingsplanerna har pedagogerna sett att barnen genom sina handlingar visat att de gjort framsteg utifrån sina individuella förutsättningar.

I årets förskoleundersökning svarar **95%** (94% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt** och **90%** (91% 2014) att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor**.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ De barn som får särskilt stöd får ökad tillgång till IKT som stöd i sin utveckling	2015-02-13	2015-10-31	
Analys Arbete har pågått under hela året och appar har valts ut utifrån individuella behov utöver detta har arbete med att införa digitala språkträningsprogram för barn skett.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Stockholm är klimatneutralt

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	12,5 %	12,5 %	12,5 %	fastställs 2015	2015
Analys Vi har biologisk sortering på en av enhetens förskolor. I dagsläget ser vi ingen möjlighet att utöka andelen.					
 Elanvändning per kvadratmeter				32 kWh	2015

Nämndmål:

Verksamheterna är miljösmarta

Beskrivning

Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö genom att minska miljöpåverkan från sina egna verksamheter och verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadens miljöprogram och kemikalieplan följs, liksom nämndens policy för resor i tjänsten.

Förväntat resultat

Minskad negativ miljöpåverkan, ökad klimatanpassning och fler grönskande utomhusmiljöer.

Stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Enheterna ska gå igenom miljöplanen och rapportera avvikelser i tertialrapporter och verksamhetsberättelse	2015-01-01	2015-12-31	
Analys Vi har inte funnit några avvikelser att rapportera utifrån vår tolkning av miljöplanen.			

Åtagande:

Förskolan arbetar för ett miljömedvetet förhållningssätt

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Arbetslagen fångar upp barnens tankar och nyfikenhet och kopplar det till miljöfrågor och livsstil
- Förskolan är miljösmart

Analys

Arbete pågår och det vi hittills kan utläsa får oss att tro på en fortsatt utveckling mot redan fastlagd prognos. Denna bedömning gör vi med hjälp av våra uppföljningsverktyg.

Flera förskolor miljösorterar en del avfall, använder sig av återvinningsmaterial samt lär barnen att vara "rädda" om sin miljö och det material som finns, såväl ute som inne. Ett exempel på det är att pedagoger och barn systematiskt arbetar med omsorg om den egna miljön och materialet. Genom att en förmiddag i veckan ägna sig åt städning, lagning av material och sopsortering. Detta ger barnen möjlighet att skapa förståelse för en hållbar livsmiljö och ett miljömedvetet förhållningssätt.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Det är enkelt att välja en miljövänlig livsstil

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	35,94 %	34,36 %	20 %	25 %	VB 2015
Analys Enligt bokslutet för 2015 låg vi på 35,9% när det gäller andelen ekologiskt inköpta livsmedel. Detta exkl. kostentreprenad som vi har haft på fyra av enhetens åtta förskolor. I bokslutet är ej entreprenaden med. På grund av detta skiljer sig siffrorna åt.					

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
! Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram kriterier för att undvika barns exponering för skadliga kemikalier på stadens förskolor inom ramen för kemikalieplanen	2015-01-01	2015-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Analys Vi följer de riktlinjer som finns och använder oss av upphandlade leverantörer.			

Nämndmål:

En hållbar och giffri livsmiljö värnas och utvecklas

Beskrivning

Intensifiera arbetet med att kartlägga och ta bort gifter. Andelen ekologisk mat i verksamheterna ska öka. Stadens miljöplan och kemikalieplan följs.

Förväntat resultat

Ökad andel ekologiska livsmedel, minskad användning och exponering av skadliga kemikalier.

Åtagande:

Förskolan vidtar åtgärder som värnar om en hållbar livsmiljö

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Enheten tillämpar ett hållbarhetsperspektiv i flera delar av sitt arbete
- Vi arbetar med att kartlägga och minska/ta bort gifter i verksamheten
- Vi ökar andelen ekologiska och/ eller närproducerade livsmedel

Analys

Arbete har pågått och vi kan se tecken på en god måluppfyllelse. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med barn och pedagoger samt observationer och dokumentationer, utläser vi att det har skett kvalitativa förändringar i personalens och barnens handlingar och förståelse för hållbarhet och livsmiljö.

Vi har sett många exempel på hur pedagoger i samtal och aktiviteter fångat upp barnens intresse för att sortera förpackningar och vårda den gemensamma miljön samt materialet. Vi har också sett tecken på hur barnens tankar och intresse för fenomen i närmiljön samt aktuella händelser blivit utgångspunkt för större och mindre projekt.

På enhetsnivå har arbetet med att samordna beställningar fortsatt. Till exempel gemensamma inköp av förbrukningsmaterial/mellanmål och utbyte av möbler/lekmaterial mellan förskolorna.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	0 st		0 st	500 st	VB 2015
Analys Under första tertialen har vi erbjudit en praktikplats men hittills i år, ännu ej fått någon kandidat.					

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadsdelsnämnderna ska möjliggöra tidsbestämda anställningar, yrkesintroduktionsanställningar och lärlingsanställningar inom sina verksamheter.	2015-01-01	2015-12-31	
Analys Intresse har anmälts dock har någon person ej kunnat matchas			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Nämndmål:

Alla chefer och medarbetare tar ansvar och vidtar åtgärder för att ha budget i balans.

Beskrivning

Genom att både chefer och medarbetare är delaktiga i planering och uppföljning säkerställs en tydlig och kreativ styrning av verksamhet och ekonomi. Personal uppmuntras till att finna kostnadseffektiva lösningar.

Förväntat resultat

Budget i balans på alla enheter

Åtagande:

I Stadions förskoleenhet ska ett kostnadseffektivt budgetarbete bedrivas och vid befarat underskott ska åtgärder vidtas.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Åtagandet är uppfyllt när budgeten hålls i balans.

Analys

Förskoleenheten gör en budgetprognos för hela året. Antal anställda och inköp har anpassats efter enhetens budget.

Budgeten har åskådliggjorts och medarbetarna fått fortlöpande information. Delaktighet och förslag kring ekonomi och budget har uppmuntrats.

Budgetdiskussioner har förts för att öka kostnadsmedvetenheten.

Dialog har skett med ekonomiavdelningen. Utifrån att ekonomi- och personalrapporter följs upp samt upptäckta avvikelser synliggjorts har sedan åtgärder vidtagits.

Samtliga arbetssätt har hittills tillämpats under året och enheten kan uppvisa en budget i balans.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är fritt från diskriminering

Nämndmål:

Verksamheterna är fria från diskriminering.**Beskrivning**

Arbetet mot diskriminering tydliggörs och intensifieras. Jämställdhetsplan och likabehandlingsplaner är kända av alla och efterlevs i verksamheterna.

Förväntat resultat

Inga klagomål och synpunkter gällande diskriminering.

Åtagande:

Ett aktivt likabehandlingsarbete pågår

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla som arbetar i förskolan är väl förtrogna med förskolans demokratiska uppdrag
- Alla pedagoger är delaktiga i upprättandet av likabehandlingsplanerna/plan mot kränkande behandling

Analys

Arbete har pågått och måluppfyllelsen är acceptabel. Samtliga avdelningar har arbetat med sina likabehandlingsplaner under året och stor vikt har lagts vid implementeringsarbetet. Att utveckla och förankra likabehandlingsarbetet är även fortsättningsvis ett prioriterat område i

enheten.

I årets förskoleundersökning svarade **90%** (- 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.**

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Indikator	Periodens utfall	Periodens utfall VB 2014	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro	7,3 %	5,2 %	6,4 %	4,4 %	VB 2015
Analys Enligt decembers siffror låg sjukfrånvaron för enheten som helhet på 7,29%. Vi har ett par medarbetare som har längre sjukskrivningar än vad vi först räknade med, orsakerna är ej arbetsrelaterad					
  Sjukfrånvaro dag 1-14	2,17 %		2,7 %	tas fram av nämnden	VB 2015
Analys Enligt decembers siffror låg vi på 2,17% för sjukfrånvaron dag 1-14.					

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2015-01-01	2015-12-31	
Analys Vi har utgått ifrån stadsdelens riktlinjer kring kompetensbaserad rekrytering och haft en dialog för att säkerställa att vårt rekryteringsmaterial är i linje med detta.			
 Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2015-01-01	2015-12-31	
Analys Vi har en medarbetare som vidareutbildar sig till förskollärare (1 st) under året.			

Nämndmål:

Nämnden är en bra arbetsgivare

Beskrivning

Personal har grundutbildning och erbjuds kompetensutveckling. Heltid är norm vid tillsvidareanställning. Nämndens friskvårdspolicy, rehabiliteringsprocess och rutiner vid sjukdom är väl kända. Samarbete sker med fackliga organisationer, företagshälsovård och försäkringskassa. Hög svarsfrekvens i medarbetarenkäten. Jämställdhet och mångfald eftersträvas och diskriminering motarbetas.

Förväntat resultat

Medarbetarenkäten visar att personalen känner sig motiverad och delaktig. Sjukfrånvaron är låg och förvaltningen rekryterar adekvat kompetens. Professionalitet och god kvalitet råder i verksamheterna

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla medarbetare är delaktiga i utformningen av enhetens verksamhetsplan samt i att granska och följa upp det som sker i verksamheten.	2015-01-01	2015-12-31	
Analys Vi arbetar för att öka medarbetarnas delaktighet. Dels i dialog och i olika mötesforum dels i olika former av utvärderingar/dokument och även via mail. Detta arbete har fortgått enligt plan under året.			
 Enheterna ska gå igenom och diskutera resultatet av medarbetarenkäten samt ta fram handlingsplaner för identifierade förbättringsområden.	2015-01-01	2015-12-31	
Analys Ledningsgruppen har analyserat resultatet i olika forum för dialog samt använder delar av analyserna som grund i planeringsarbetet i medarbetarsamtalen. En enskild förskola kommer också att belysa sitt resultat med externt stöd. Från medarbetarenkäten tydliggör vi framförallt processerna kring mål och riktlinjer samt rutiner för återkoppling och kommunikation. Under året har fler strukturerade samtal med arbetslagen skett, denna plan har utgått ifrån medarbetarenkätens och medarbetarsamtalens analyser samt endra enskilda samtal med medarbetare.			
 Åtgärda arbetsplatsens generella otillgänglighet såväl fysiskt som psykiskt så att arbetsplatsen fungerar för arbetstagare med olika typer av funktionsnedsättning.	2015-01-01	2015-12-31	

Åtagande:

Stadions förskolor är en attraktiv arbetsplats med goda förutsättningar för kompetensutveckling.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Organisation, uppdrag och mål för verksamheten är tydliga

Krav, förväntningar och uppsatta mål är tydliga och kända. Resultaten följs upp och återkopplas

Personalen får kontinuerligt den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter

Det finns förutsättningar för delaktighet, inflytande och öppenhet

Respekt, jämställdhet och mångfald är en naturlig del i verksamheten

Analys

Arbete har pågått och vår bedömning är att måloppfyllelsen är god. Med hjälp av våra uppföljningsverktyg, framförallt samtal och reflektioner med medarbetarna samt en del observationer och dokumentationer, ser vi en positiv utveckling inom nämnda åtagande. En viktig del är de medarbetarsamtal som genomförts och de olika mötesformerna. Under året har framförallt arbetet med våra pedagogiska nätverk visat på positiva effekter för vårt interna lärande. Andra tertialens utvärdering av samarbetet i enheten visade att pedagogerna upplever

allt fler positiva effekter av att tillhöra en större enhet. Våra olika former av gemensamma möten har bidragit med inspiration, delad kunskap och större insikt i verksamheten samt gynnat samarbetet i vardagen tex vid personalbrist.

På utvärderingsdagen i juni samt på APT i december ägnades en stor del av tiden till återkoppling från ledningen men också arbetslagen sinsemellan då de fick respons av varandra på sina goda exempel. Vår satsning på gemensamm kompetensutveckling har fortsatt under året. För att öka kännedomen om organisation, krav och förväntningar har vi även arbetat aktivt med enhetens policydokument vid flera tillfällen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till mänskliga rättigheter och barnkonventionen

Nämndmål:

Barnperspektivet uppmärksammas alltid och de mänskliga rättigheterna respekteras

Beskrivning

Barn och ungas intressen och behov tas till vara och deras inflytande stärks. Vad som är bäst för barnen är avgörande. Verksamheterna utvecklar ett jämställt, normkritiskt och antirasistiskt arbetssätt.

Förväntat resultat

Barn och ungas behov har tillgodosetts.

Åtagande:

Barnperspektivet uppmärksammas och är en viktig del i enhetens styrning

Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Varje barns uppfattningar och åsikter respekteras
- Det enskilda barnet utvecklar förmåga och vilja att ta ansvar och utöva inflytande i förskolan
- Barnen förbereds för delaktighet och ansvar
- Barnen förbereds för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle

Analys

Arbete har pågått under hela året. Vår analys visar på en ökad förmåga till självständigt arbete hos barnen. Konfliktlösning samt möjligheten att i högre utsträckning jämfört med tidigare år göra egna val, givetvis med pedagogiskt stöd från personalen. Detta är en del av det vi har kunnat se. Avrundningen av året har präglats av respekten för barnet och stöd från pedagogerna för barnens egna val och deras egen förmåga.

I årets förskoleundersökning svarade **90%** (88% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att ta eget initiativ och ansvar** och **90%** (91% 2014) att **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sina sociala förmågor**.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande

Nämndmål:

Invånarna har inflytande

Beskrivning

Den lokala demokratin stärks genom en tydlig information och brukarinflytande, t ex genom pensionärsråd, råd för funktionshinderfrågor, förtroenderåd, förskoleråd m fl. Formerna för ungdomars inflytande utreds. Öppna möten med stadsdelsnämnden och möjligheten att lämna medborgarförslag ökar möjligheten till att påverka. Alla utredningar präglas av delaktighet.

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och har haft möjlighet att påverka.

Åtagande:

Föräldrar får information om förskolan

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föräldrarna får den information de behöver för att skapa sig en tydlig bild av verksamheten

Analys

Arbete har pågått och måluppfyllelsen är god. Vi har stämt av tillsammans med personal på varje förskola ca. en gång i veckan kring eventuella synpunkter, frågor och klagomål från föräldrar. Detta samt den fortlöpande kommunikation som framförallt skett genom samtal samt mail ligger till grund för vår analys. Under andra tertialen har tre förskolor börjat använda sig av det gemensamma inskolnings- och informationsmaterial som tagits fram och som enligt plan kommer att omfatta samtliga förskolor inom enheten, under 2016. I årets förskoleundersökning svarade **83%** (87% 2014) att **Jag har fått information om förskolans mål och arbetssätt** och **61%** (80% 2014) svarade att **Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs**. I Stadiongruppen har samtal skett och planer börjat formulerats kring hur vi kan förtydliga vårt arbete med denna fråga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Vi utarbetar och förtydligar former och innehåll för information och kommunikation med föräldrarna inom enheten	2015-02-13	2015-12-31	
Analys Arbete har pågått under året, framförallt i olika forum för samtal med personalen och vårdnadshavare. Kontakt via mail har fortsatt att öka.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

Nämndmål:

Tillgången till kulturaktiviteter är god.

Beskrivning

Boende med heldygnsomsorg, deltagare i dagliga verksamheter och besökare i öppna träfflokaler, ungdomar i fritidsverksamhet samt barn i förskolor ska få tillgång till stadens kulturutbud och i verksamheten stimuleras till eget skapande.

Förväntat resultat

Brukarna upplever ett rikt och varierat kulturutbud

Åtagande:

Alla barn erbjuds rika tillfällen till kulturella aktiviteter och till eget skapande

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla barn får möjlighet att:

- ta del av stadens professionella kulturutbud minst en gång/termin
- regelbundet delta i aktiviteter såsom spel och lekar tillsammans med vuxna på förskolan
- använda sin kreativa och skapande förmåga i många uttrycksformer såsom lek, bild, rörelse, sång, musik, dans och drama, rytmik, tal- och skriftspråk samt multimedia och IKT inom alla ämnesområden
- ta del av kulturarv, värden, traditioner och historia, språk och kunskaper.
- känna delaktighet i sin egen kultur och utveckla känsla och respekt för andra kulturer

Kriterier/åtagandet är uppfyllt när vi med hjälp av enhetens utvärderingsverktyg ser kvalitativa förändringar i barnens handlingar och förståelse för kulturella uttryck och eget skapande.

Analys

Arbete har pågått och analysen är att måluppfyllelsen anses vara god. Ökad aktivitet samt samarbete mellan förskolorna inom enheten ligger till grund för vår analys.

Samarbetet har bl.a. skett i form av samordning kring inköpta teaterföreställningar och de gemensamma danslekstillfällen för enhetens barn födda 2008/2009 som letts av vår danspedagog.

En avdelning för små barn har beskrivit hur en sång inspirerat barnen till ett projekt där olika former av skapande uttryck användes. I årets förskoleundersökning svarade **57%** (70% 2014) av föräldrarna att **Jag upplever att förskolan ger mitt barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan** och **83%** (86% 2014) **Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former.**

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Enhetens nettobudget uppgick för året till 34 226 tkr.

Resultatet för året var ett underskott om 193 tkr, en avvikelse om 0,6 %.

Från tidigare år har enheten en resultatfond om 1 244 tkr.

Med hänsyn tagen till årets resultat har enheten 1051 tkr i fond till ingången av 2016.

Investeringar

Under den senare delen av året har investeringar i form av utbyte och förnyelse av material och möbler på flera förskolor skett. Vissa investeringar har även gjorts i våra tillagningskök och fler planeras. En del upprustning av förskolegårdar har skett och en del planeras.

Synpunkter och klagomål

Synpunkter och klagomål har varit sådana som medarbetarna omgående åtgärdat eller sådana som man diskuterat för att hitta lösningar för båda parter. Vid ett par tillfällen har ledningen tagit över/stöttat personalen vid svåra situationer. Totalt sett handlar det om cirka 15 stycken av karaktären som ej har kunnat lösas samma dag utan vid ett senare tillfälle.